

Individuele studietoelage 2015

Voorstel

1. Ter uitvoering van de wettelijke opdracht een verordening individuele studietoelage laten vaststellen.
2. Als gemeente zelf de arbeidscapaciteit bepalen daar waar mogelijk. Extern deskundigenadvies inwinnen als dat niet kan.
3. De individuele studietoelage toekennen voor 12 maanden en maandelijks uitbetalen. Na 12 maanden een herbeoordeling.
4. Voor de hoogte van de studietoelage uitgaan van € 175,- per maand.
5. Begin 2016 de regeling voor individuele studietoelage evalueren en mogelijk bijstellen.

Aanleiding

De individuele studietoelage is een gemeentelijke toelage voor studenten met een beperking. Door een amendement is deze studieregeling in de Participatiewet geïntroduceerd. De instroom in de Wajong stopt en de studieregeling is niet langer toegankelijk voor jongeren met een arbeidsbeperking. Gemeenten krijgen nu de mogelijkheid om individuele studietoelage te verstrekken aan de groep die voorheen onder de reikwijdte van de Wajong vielen.

Via een studie kunnen mensen hun kennis vergoten. Een diploma is een bewijs dat iemand gemotiveerd is en veel in zijn mars heeft. Voor mensen met een arbeidshandicap is dat extra belangrijk. Werkgevers zijn vaak huiverig om hen in dienst te nemen.

Mensen met een arbeidshandicap hebben een extra (financieel) steuntje in de rug nodig als het gaat om studeren. De drempel om te lenen is een stuk hoger, omdat de kans op een baan later lager is. Voor deze groep is het ook moeilijker om studie te combineren met een bijbaan.

De individuele studietoelage kan een stimulans zijn voor arbeidsgehandicapten om te gaan studeren.

Beoogd effect

De individuele studietoelage is bedoeld als compensatie voor studenten die door hun arbeidshandicap niet in staat zijn zelf bij te verdienen. Het voorstel voorziet in een regeling voor deze groep.

Beleidsruimte

De Participatiewet (art. 8, lid 1c) schrijft voor dat de gemeente voor de individuele studietoelage een verordening opstelt. Daarin moeten in ieder geval regels staan over de hoogte en frequentie van de betaling.

De individuele studietoelage is bijzondere bijstand. Dat bepaalt mede de aanwezige beleidsruimte.

Overwegingen

1. Er is op dit moment al een studieregeling binnen de Wajong. Die gaat uit van een verstrekking van 25% van het wettelijk minimum(jeugd)loon. Het gaat om een kwetsbare

groep waarin het loont om te investeren om zo hun kansen op de arbeidsmarkt te vergroten. Dat een individuele studietoelage daaraan kan bijdragen staat buiten kijf.

2. Voor het bepalen van de hoogte van de toeslag, ligt het voor de hand om de vergelijking te trekken met het bedrag waarvan DUO uitgaat dat een student zelf bijverdient naast zijn studie. Dat bedrag is afgerond € 295,- per maand. Een student met een arbeidshandicap is naar verwachting niet in staat een dergelijk inkomen te verdienen tijdens de studie. De financiële middelen zullen mede bepalend zijn voor de keuze van het te verstrekken bedrag. Dit is hieronder verder uitgewerkt.

Financiële middelen

Voor 2015 is landelijk 6 miljoen beschikbaar. Dit loopt op tot 35 miljoen structureel vanaf 2018. Deze kosten worden gedekt uit resterende financiële ruimte van de Participatiewet.

Ontwikkeling 2015-2018 ev.

Jaar	Budget landelijk excl. uitvoering	Toegewezen Budget Oss	% tov landelijk	Landelijke instroom aantal	Aantal Oss	Per jaar per student
2015	6-1 = 5 milj.	€ 21.000,-	0,42	2000	8	€ 2.625,-
2016	18-3= 15 milj.	€ 59.000,-	0,39	5000	20	€ 2.950,-
2017	29-4= 25 milj.	€ 91.000,-	0,36	8000	29	€ 3.125,-
2018	35-5= 30 milj.	€ 107.000,-	0,35	10000	35	€ 3.050,-

Voor het bepalen van de hoogte van de toeslag, ligt het in lijn om de vergelijking te trekken met het bedrag waarvan DUO uitgaat dat een student zelf bijverdient naast zijn studie. Dit bedrag ligt afgerond op € 295 per maand. De consequenties van zijn in de volgende tabel verwerkt.

Rijksbijdrage in relatie hoogte individuele studietoelage

Jaar	Rijksbijdrage 2015	Uitgaven bij € 295,- netto (excl 26,6%)	Uitgaven bij € 175,- netto plus 26,6% bijstandspersentagetarief
2015	€ 21.000,-	€ 28.320,-	€ 21.269,-
2016	€ 59.000,-	€ 70.800,-	€ 53.172,-
2017	€ 91.000,-	€ 102.660,-	€ 77.099,-
2018	€ 107.000,-	€ 123.900,-	€ 93.051,-

Bij een studietoelage van € 295,- geldt dat de bijdrage van het Rijk lager ligt dan de uitgave van de gemeente. Het voorstel is om niet tot vergoeding van € 295,- per maand over te gaan. De overwegingen daarbij zijn:

1. de studietoelage is een periodieke inkomensondersteuning voor levensonderhoud en is daarmee fiscaal belast. Het bijstandspersentage tarief voor 2014 is 26,6%. Met de Rijksbijdrage kan daarmee een verstrekking van netto € 175,- per maand bekostigd worden .
2. naast budgettaire overwegingen is aannemelijk dat niet iedere jongere zonder arbeidsbeperking het maximale bedrag van € 295,- per maand kan bijverdienen.
3. In een aantal gevallen zal extern advies nodig zijn om te bepalen of een student tot de doelgroep van de regeling behoort (zie 3.). Dit brengt extra kosten met zich mee.
4. Bij verstrekking van € 175,- liggen de uitgaven naar verwachting onder de Rijksbijdrage.

5. Het systeem van bijzondere bijstand is ingericht op het jaarlijks opnieuw beoordelen van het recht op uitkering. Het ligt voor de hand om hier op grond van efficiencyoverwegingen bij aan te sluiten. Een toekenning geldt dan voor 1 jaar met uitbetaling in gelijke maandelijkse delen. Na 1 jaar volgt een herbeoordeling volgens de reguliere bijstandspraktijk. Aangezien het ongewenst is dat de toeslag blijft doorlopen na het beëindigen van de studie, is tevens bepaald dat de toeslag stopt zodra betrokkene niet meer voldoet aan de voorwaarden, bijvoorbeeld doordat de studie wordt beëindigd. Overigens geldt voor de betreffende student de inlichtingenplicht als bedoeld in artikel 17 van de Participatiewet.
6. De wet is bedoeld voor personen die met een volledige baan niet het minimumloon kunnen verdienen. Dat zijn 2 subgroepen:
 - a. personen die met een volledige baan niet het minimumloon kunnen verdienen. Anders gezegd de persoon is niet in staat per uur het minimumloon verdienen. Dit is dezelfde doelgroep als die van de loonkostensubsidie.
 - b. personen met een medische urenbeperking (men kan maar een aantal uren werken). Deze groep is toegevoegd in de Verzamelwet SZW 2015.
7. Veelal zal de gemeente op basis van de beschikbare gegevens goed in staat zijn een eigen beoordeling te maken. Dit maakt een snelle afhandeling mogelijk. In twijfelgevallen kan een externe arbeidsdeskundige om advies worden gevraagd. De gemeente is daarin vrij.
8. Voor jaarlijkse indexering wordt binnen het minimabeleid al gebruik gemaakt van de consumentenprijsindex van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Het ligt voor de hand dat ook toe te passen voor de individuele studietoeslag. Dat is duidelijk en eenduidig.
9. In de wettekst van de individuele studietoeslag staat 'verzoek' en niet aanvraag. Om onduidelijkheid te voorkomen over de wijze waarop dit verzoek moet worden ingediend, is het raadzaam om in de verordening op te nemen dat het verzoek moet worden gedaan met een door het college vastgesteld formulier. Het gaat dan om een schriftelijke aanvraag volgens de regels van de Algemene wet bestuursrecht.
10. De individuele studietoeslag is een nieuwe regeling binnen de bijzondere bijstand. Er bestaat nog onduidelijkheid over de feitelijke instroomcijfers. De beschikbare cijfers zijn landelijke inschattingen. Die houden geen rekening met de plaatselijke verschillen. Denk bijvoorbeeld aan het scholingsaanbod in de regio. Omdat het een nieuwe gemeentelijke taak betreft is het voorstel om het beleid begin 2016 te evalueren. Mogelijk kan aanpassing nodig blijken als gevolg van nieuwe inzichten, jurisprudentie of instroomgegevens.